

Folketingets Finansudvalg
Christiansborg

24. august 2018

Svar på Finansudvalgets spørgsmål nr. 427 (Alm. del) af 25. juni 2018 stillet efter ønske fra Rune Lund (EL)

Spørgsmål

I besvarelsen af FIU alm. del - spørgsmål 381 (2016-17) peger ministeren på, at afskaffelsen af offentlige services som f.eks. sundhedspleje kan have en indkomsteffekt og dermed medføre et højere arbejdsudbud, fordi man er nødt til at arbejde mere for at opretholde samme service. Men når det f.eks. gælder registreringsafgiften eller andre indirekte skatter antager regeringen at indkomsteffekten vil blive overtruffet af substitutionseffekten, således at lavere registreringsafgift vil medføre et øget arbejdsudbud. Kan ministeren forklare denne diskrepans i ministeriets antagelser og regnemetoder? Der henvises til redegørelsen om ministeriets regneprincipper, jf. FIU alm. del bilag 128.

Svar

Det er korrekt, at Finansministeriet blandt andet i besvarelsen af Finansudvalgets spørgsmål nr. 381 (alm. del) af 31. maj 2017 (og i Finansministeriets rapport *Regneprincipper og modelanvendelse – dynamiske effekter af offentligt forbrug og offentlige investeringer, maj 2018*) peger på, at offentligt forbrug kan påvirke arbejdsudbuddet igennem såkaldte indkomsteffekter. Indkomsteffekter kan opstå, når det offentlige stiller serviceydelse til rådighed til en reduceret pris eller helt gratis, hvilket tillader, at familierne – alt andet lige – kan opretholde det samme samlede forbrug ved en lavere arbejdsindkomst.

Det fremgår dog også af svaret, at indkomsteffekten blot er en blandt flere mulige effekter, herunder at der også kan være substitutionslignende effekter på (time)arbejdsudbuddet. Substitutionslignende effekter kan fx opstå, hvis offentlige serviceydelser gør (yderligere) arbejdstid eller fritid mindre omkostningsfuld eller mere attraktiv.

Konklusionen i besvarelsen er, at de (samlede) dynamiske effekter af sundhedsudgifter i princippet både kan være negative og positive, blandt andet afhængigt af den konkrete udmøntning. Egentlige vurderinger af de dynamiske effekter af offentligt forbrug må således tage udgangspunkt i konkrete vurderinger af konkrete tiltag. Når det som udgangspunkt lægges til grund, at mindre ændringer i det offentlige forbrug isoleret set er neutrale for arbejdsudbuddet, svarer det implicit til, at eventuelle indkomsteffekter opvejes af modsatrettede substitutionslignende

effekter, *jf. rapporten Regneprincipper og modelanvendelse – dynamiske effekter af offentligt forbrug og offentlige investeringer, maj 2018.*

Når ministerierne vurderer arbejdsudbudseffekterne af skatter, afgifter og brugerbetaling, er det baseret på de samme arbejdsudbudselasticiteter. Forholdet mellem indkomsteffekten og substitutionseffekten på (time)arbejdsudbuddet vil dog afhænge af, om og hvordan de beskæftigedes reale marginalløn og disponible indkomst forudsættes påvirket – og dermed også af det konkrete tiltag, der betragtes, *jf. også besvarelsen af Finansudvalgets spørgsmål nr. 422 (Alm. del) af 25. juni 2018.* Således vil ændringer i forskellige skatter og afgifter samt brugerbetaling til offentlige serviceydelser generelt ikke give anledning til samme forhold imellem indkomst- og substitutionseffekter.

Virkingen på arbejdsudbuddet af en afgiftsændring forudsættes som hovedregel at svare til virkingen af en provenuækvivalent ændring af indkomstskatterne med samme incidens – forstået som samme virkning på fordelingen af de disponible indkomster, *jf. nærmere beskrivelse i Skatteøkonomisk redegørelse 2018, Skatteministeriet, hvor der også foretages beregninger for registreringsafgiften og afgifter på grænsehandelsfølsomme varer.*¹

Forskelle i forholdet mellem indkomst- og substitutionseffekter på tværs af tiltag er således ikke udtryk for en diskrepans mellem ministeriets regnemetoder for dynamiske effekter på tværs af tiltag på indtægtssiden (herunder ændringer i registreringsafgiften) og tiltag på udgiftssiden. De er en naturlig følge af, at eksempelvis påvirkningen af den reale marginalløn (efter skat) kan være forskellig.

Med venlig hilsen

Kristian Jensen
Finansminister

¹ Ligheden mellem virkningerne på arbejdsudbuddet af ændringer i forbrugsafgifter og ændringer i egenbetaling på offentlige serviceydelser er beskrevet i besvarelsen af Finansudvalgets spørgsmål nr. 228 (alm. del) af 2. marts 2018.